

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 8 din data de 15.01.2025

Dosar nr. 741/2022

Petiție nr. 7200/11.10.2022

Petent:

Parte reclamată:

Obiect: afirmații posibil discriminatorii la adresa petentului publicate pe platforma de socializare Facebook, în conținutul postării petentul este numit de partea reclamată printre altele „țigan mincinos”.

„Pe 6 Martie protestul a fost notificat legal de Ticălosul ala care a vandut semnăturile „300” la Aur. Tiganul mincinos zice ca el a notificat pe 6 Martie”

*„Și-a permis să mă jignească și de față cu fata mea. Spun asta să nu credeți că v-a jignit numai pe voi. Când îl vad îi f*t m**a”.*

*„L-am blocat pe O zi întreagă m-a f***t la cap ca e bun sa descurajeze protestele. Sa mi s**i p**a”.*

*„ Intre timp mi-a jignit si familia. I-am zis că mă doare in c*r opinia unui om ca el”.*

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2.

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin.(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 7200/17.10.2022 a fost citat petentul aducându-i-se la cunoștință completările necesare a fi făcute petiției cu privire la forma acesteia, condițiile pe care aceasta trebuie să le îndeplinească cumulativ, precizarea criteriului și invocarea excepției de necompetență materială cu privire la solicitarea petentului de înlăturare a consecințelor faptei de discriminare.

5. Deoarece adresa de domiciliu a fost în mod eronat precizată de petent, procedura a fost reluată prin intermediul e-mailului, solicitându-i-se acestuia să facă completările necesare. Petentul arată că nu are nimic de adăugat petiției formulate, precizează însă numărul corect al imobilului de domiciliu.

6. În virtutea atribuțiilor de investigare, constatare și sancționare exercitate de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin adresa 8349 din 17.11.2022 au fost solicitate relații

Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, în vederea furnizării datelor de identificare ale părții reclamate care nu au fost indicate de petent.

7. Părțile, au fost citate pentru termenul din 07.02.2023 cu citațiile 394/18.01.2023, cu mențiunea că în caz de neprezentare au posibilitatea depunerii de note scrise.

8. Procedură legal îndeplinită.

9. Partea reclamată a depus un punct de vedere înregistrat sub nr. 800/02.02.2023.

10. La ședința de audieri în data de 07.02.2023 petentul a fost prezent, partea reclamată absentă, petentului i-a fost comunicat punctul de vedere al reclamatului.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

11. Prin petiția înregistrată sub nr. 7200/11.10.2022, petentul reclamă o posibilă încălcare a dreptului la demnitate personală prin publicarea pe pagina de Facebook a părții reclamate - apreciată de jurisprudența Românească drept spațiu public- a postării în care era numit „țigan mincinos”, aducând în sprijinul celor afirmate extrase ale discuțiilor avute cu partea reclamată, redate în cele ce urmează.

„Pe 6 Martie protestul a fost notificat legal de Ticălosul ala care a vandut semnaturile „300” la Aur. Tiganul mincinos zice ca el a notificat pe 6 Martie”

*„Și-a permis să mă jignească și de față cu fata mea. Spun asta să nu credeți că v-a jignit numai pe voi. Când îl vad îi f**t m**a”*

*„L-am blocat pe O zi întreagă m-a f***t la cap ca e bun sa descurajeze protestele. Sa mi s**j p**a”*

*„ Intre timp mi-a jignit si familia. I-am zis că mă doare in c*r opinia unui om ca el”.*

12. Petentul arată faptul că prin folosirea expresiei „țiganul mincinos ” raportat la faptul că partea reclamată duce o campanie agresivă de intimidare, denigrare și umilire în public s-a produs o gravă vătămare a drepturilor sale personale, respectiv a dreptului la demnitate și onoare.

13. De asemenea susține petentul faptul că, prin postările repetate a fost creată o atmosferă degradantă, umilitoare și ofensatoare care a generat un val de jigniri fără precedent în mediul online, fiind inclusiv destinatarul unor invective, amenințări și comentarii insultătoare.

14. În aprecierea petentului , faptul generatoarea conflictului dintre părți este disensiunea dintre convingerile politice exprimate, acțiunile politice întreprinse ale părților, fiind de notorietate că petentul a fost implicat organizatoric și informal în organizarea protestelor anticorupție.

15. Consideră petentul că fapta denigratoare a fost săvârșită prin distribuirea masivă pe grupurile online, de către partea reclamată, a postărilor considerate de petent extrem de dure la adresa sa, scopul denigrator urmărit fiind atins, chiar dacă postările în cauză au fost șterse fie de Facebook, fie de partea reclamată în scopul evitării răspunderii penale.

16. Petentul, formulează note scrise în care reiterează cele susținute în petiție, completându-și susținerile afirmă că abordarea verbală a fost civilizată chiar și după ce partea reclamată a declanșat șirul denigrărilor publice și a acțiunilor discriminatorii asupra sa.

17. Petentul precizează, prin apărările formulate de către partea reclamată , acesta induce ideea că „folosirea termenului țigan este doar un epitet dat unei persoane cu apucături rele”, citând din DEX, însă argumentează diferit, cu referire la etnie și la originile petentului.

18. Referitor la extrasele de cont prin care partea reclamată pretinde că l-a ajutat pe petent material, pentru desfășurarea activității sale de opozant politic, precizează că acele sume de

bani au fost folosite la „achiziționarea de materiale pentru protest” la modul general și nicidecum nu au servit unui scop personal al petentului.

19. Concluzionând, petentul arată că faptele descrise se încadrează în prevederile art. 15 din OG 137/2000, în sensul că prin publicarea acestor postări în mod repetat, s-a creat o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare și ofensatoare, acțiunile fiind îndreptate împotriva unei persoane care este prezumtiv de altă etnie și care are opinii politice diferite.

20. Considerându-se discriminat, petentul solicită pe lângă aplicarea amenzii contravenționale să fie dispusă obligarea părții reclamate să publice în mass-media un rezumat al hotărârii prin care se constată săvârșirea contravenției precum și luarea oricărei măsuri necesare pentru înlăturarea consecinței acestei fapte respectiv, prezentarea de scuze publice petentului, inclusiv retragerea oricărei referiri publice la adresa acestuia.

21. În susținerea petiției, s-au depus extrase ale postărilor existente pe contul de Facebook al părții reclamate.

Susținerile părții reclamate

22. Prin punctul de vedere înregistrat cu nr. 800/02.02.2023, partea reclamată consideră nefondate acuzațiile de discriminare ce i se aduc argumentând în principal că, nu cunoaște decât o situație privitoare la etnia petentului și anume cunoaște că „nu este alta decât cea romană” și mai mult nu s-a făcut referire vreodată de nici o persoană că etnia petentului ar fi alta.

23. Partea reclamată recunoaște că a făcut postări vehemente, dar vehemența manifestată a venit ca răspuns la presiunea la care a fost supus de petent, în continuarea exprimându-și îndoiala că afirmațiile respective pot fi considerate în mod real discriminatorii etnic, explicând că nu aceasta a fost intenția sa.

24. Mai arată partea reclamată că a fost departe de intenția sa ca afirmația pe care a făcut-o să fie cu caracter discriminatoriu, aducând în sprijinul celor spuse și definiția dată de Dicționarul Explicativ al Limbii Române, unde explicația cuvântului țigan este după cum urmează: „persoană cu apucături rele.”

25. Partea reclamată apreciază că una din condițiile de existență a faptei de discriminare este aceea existenței persoanelor în situații comparabile tratate diferit din cauza apartenenței la grupuri/categorii diferite etnic sau prin alt criteriu, așa cum este definit de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în articolul 14 din Convenție.

26. Referitor la acuzele de discriminare politică, partea reclamată arată că nu înțelege aceste acuzații deoarece nici din dialogurile dintre părți, nici din petiție nu rezultă că petentul ar fi reclamat discriminarea pe criteriu politic, însă este adevărat că din acest punct de vedere au avut opinii diferite, deși nu cunoaște exact preferințele politice ale petentului.

27. Cu referire la acuzele despre limbajul dur folosit în postările la adresa petentului, susține că limbajul folosit nu-i face cinste, dar cu toate acestea consideră că a fost provocat întrucât același mod de exprimare a fost folosit de petent la adresa părții reclamate și a familiei sale, indicând ca dovadă capturile de ecran atașate punctului de vedere.

28. În eforturile sale de a dovedi cele afirmate, partea reclamată aduce la cunoștința Colegiului director că a participat la mai multe acțiuni civice organizate de petent, în unele dintre ele a ajutat prin participarea fizică, în altele prin donații în bani, motivul care l-a determinat să ia aceste decizii de participare fiind acela al identificării cu cauza pentru care a militat.

29. Mai precizează partea reclamată că dat fiind cele afirmate, dorește să puncteze că „nu are ceva” cu petentul, faptele înfățișate în petiție sunt strict „o ceartă” punctuală, că a fost provocat

să aibă comportamentul respectiv, drept urmare a decis să-l „blocheze” pe petent și ulterior să șteargă comentariile.

30. Își exprimă sentimentele de îndoială cu privire la faptul că răspunsurile acestuia la provocările petentului pot afecta în mod imaginea acestuia, întrucât „în fața celor care îl cunosc, real sau virtual”, „imaginea... e determinată de afirmațiile și acțiunile sale”.

31. Partea reclamată susține cele afirmate prin exemple ale afirmațiilor făcute cu respectiva ocazie, exemple ce se regăsesc în capturile de ecran atașate punctului de vedere formulat:

„De ce minți că am spus ca imi place?”

„Esti ca bot si psd isti ”

„Te invit unde doresti sa discutam si sa ti o s*g!”

„Dar întâi sa ti o sugă fi ta cu neamul matii!”

„.....!”

32. Concluzionând, partea reclamată arată că din punctul său de vedere consideră de mult încheiată această ceartă în mediul online.

IV. Cadrul legal aplicabil

Constituția României

Art. 1

„(3) *România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*”

Art. 4

„(2) *România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.* ”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

„(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*

(3) *Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.*

(4) *În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.*”

Art. 29 „(1) *Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.*

(2) *Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.*”

Art. 30 - Libertatea de exprimare

„(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.”

(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine;

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Art. 15

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia. ”

Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale

Art. 10 Libertatea de exprimare

(1) „Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare.

(2) Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

Art. 14 Interzicerea discriminării

“Exercițarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

V. Motivele de fapt și de drept

33. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra limitei libertății de exprimare, fiind supuse analizei o serie de afirmații la adresa petentului, publicate pe pagina de socializare a platformei Facebook deținută de partea reclamată, în data de 07.10.2022.

34. Pe cale de excepție, în conformitate cu prevederile art. 62 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.

120/12.02.2024, potrivit căroro „*Colegiul director se va pronunța cu prioritate asupra excepțiilor de procedură, precum și de fond care nu mai implică analiza*”, Colegiul director urmează a se pronunța cu precădere asupra excepției invocate din oficiu prin adresa 7200/17.10.2022

35. În consecință cu privire la excepția de necompetență materială privind solicitarea de înlăturare a consecințelor faptei de discriminare în speță a postării, Colegiul director urmează a o admite întrucât Consiliul nu are competențe reale în a restabili situația anterioară faptei de discriminare, ori anularea situației creată prin discriminare, competența soluționării aspectelor avute în vedere mai sus revine instanței de judecată, pe calea dreptului comun.

36. În drept, examinând conținutul petiției și legislația aplicabilă, Colegiul director urmează a analiza modul în care afirmațiile postate de reclamat, mesajele ce se desprind din acestea, precum și eventuale comentarii survenite pe marginea postărilor ar fi putut aduce atingere dreptului la imagine al petentului prin lezarea demnității, astfel cum prevede art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

37. Pe fond, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile părții reclamate, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, dacă se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

38. Având în vedere necesitatea analizei limitei dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate, Colegiul director s-a raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) prin care s-a stabilit un set de condiții pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, elemente analizate în fiecare caz în parte adus la cunoștința CNCD.

39. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească condițiile previzibilității și accesibilității,
- **să urmărească un scop legitim,**
- **să fie necesară într-o societate democratică**
- **să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

40. Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2, alin. (1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2, alin. (8) din OG nr. 137/2000 potrivit căruia „*prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație*”. Apreciam că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

41. Raportat la scopul legitim urmărit prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane.

42. Protecția demnității unei persoane sau a unor grupuri constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile din mesajele postate, obiect al prezentei sesizări, ar trebui să întrunească următoarele elemente:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul categoriei sociale, ori
- un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane legat de apartenența la un grup – astfel cum prevăd dispozițiile art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

43. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

44. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „*este necesară într-o societate democratică*”.

45. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „*relevante și suficiente*” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „*nevoi imperioase*” („*pressing social need*”).

46. Identificarea unei „*nevoi imperioase*”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autoritățile naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „*nevoi imperioase*” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

47. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „*margină de apreciere*” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „*nevoi sociale presante*”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

48. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv în analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu, dintre care sunt redate cele ce urmează:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale;

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilită în mod convingător;

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități.

49. În scopul de a determina dacă substraturile reportajului realizat constituie instigare la ură prin care se încalcă dreptul la demnitate al persoanei publice, Colegiul director va examina: *obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, rolul în societate al persoanei, autorul reportajului.*

Obiectivul urmărit de reclamați

50. Obiectivul urmărit de partea reclamată este important: a dorit aceasta să disemineze informații reale membrilor comunității online cu privire la un subiect ori a dorit să prezinte persoana (petentul) într-o ipostază degradantă? În acest punct, Colegiul director nu analizează

intenția de a discrimina a părții reclamate, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

51. Colegiul director apreciază că, în speță, postările au avut rolul de a informa membrii comunității online cu privire la divergența de opinii și convingeri privitoare la anumite puncte de vedere și activități ale persoanei private prin prisma faptului că respectivele opinii și convingeri au fost împărtășite de părțile petiției până la un anumit moment, scopul fiind să indice unele elemente individualizate din perspectiva activității sociale desfășurate de acestea.

Contextul în care a fost diseminată afirmația

52. Conjunctura în care afirmațiile analizate au fost diseminate este stabilită de Colegiul director ca fiind aceea a unei relații de colaborare între părți, pe diverse acțiuni civice/sociale, acțiuni care până la un moment, au beneficiat de consensul părților, însă la momentul în care au apărut disensiuni au adus în atenția comunității online o serie de afirmații atât despre petent cât și despre alte persoane.

53. Afirmațiile din cele două postări nu fac în totalitate referire la petent, ci și la unele persoane care ar fi participat la respectivele acțiuni sociale și nu numai.

54. Astfel, Colegiul director nu poate decât să constate faptul că în prezenta cauză nu s-a depășit sfera caracterului informativ care prezintă interes pentru opinia publică, dinamica incidentului reclamat existând pe fondul unei situații conflictuale anterior constatate și având ca obiect divergențele cu privire la activitatea comună, divergențe care au fost alimentate prin diferite postări ajungându-se astfel la o situație conflictuală, prin folosirea în relaționarea dintre părți de cuvinte și expresii colocviale/necolocviale, la limita unei exprimări decente pe care ambele părți o invocă și o folosesc în relațiile dintre aceștia.

Conținutul afirmației

Rolul în societate al persoanei, autor al afirmațiilor

55. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, rolul, poziția autorului textului din articolul supus controlului este determinantă. Autorul postării mesajului este la fel ca petentul o persoană implicată în acțiuni civice/sociale, persoană implicată în activitatea comunității din care face parte.

56. Libertatea de exprimare este prețioasă pentru orice persoană dar, în mod deosebit, are un caracter indispensabil pentru persoanele care sunt în categoria formatorilor de opinie, cu o vastă activitate în domeniile politic/civic/social. Este esențial pentru aceste persoane să evite comentariile care pot răspândi și pot conduce la creșterea intoleranței atunci când se exprimă în spațiul public.

Modul în care au fost făcute afirmațiile

57. Colegiul director apreciază că exprimările folosite în cuprinsul postărilor nu sunt de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental, încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar pe motiv că demnitatea petentului a fost grav lezată, ca acesta este o persoană publică ce desfășoară „acțiuni politice” (fără ca aceste afirmații să fie dovedite), urmate de postările în care petentul folosește același tip de limbaj ca cel reclamat în petiție, formează încredințarea că părțile au libertatea de expresie neîngrădită, folosind același tip de limbaj.

58. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care aceasta o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, *chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se „hrănește” din libertatea de exprimare* (ibidem, pct. 66). Marginea de apreciere

a statelor este semnificativ redusă (îngustă) atunci când autorul declarației este un autor cunoscut/o persoană politică, opiniile formulate având un larg impact.

59. Totuși, o ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, deci limitarea libertății de exprimare, ar constitui un exces, o limitare nejustificată, o măsură neproportională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit, caz în care nu se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare. Reiterăm faptul că este esențial pentru persoanele cu activitate în domeniul politic ca atunci când se exprimă în public, să manifeste o responsabilitate corespunzătoare poziției lor.

60. În luarea deciziei Colegiul director se raportează la art. 30 din Constituția României care asigură libertatea de exprimare și prevede, în același timp, și limitele acestei libertăți.

61. O ingerință a statului ar fi fost justificată dacă ar fi existat orice element de incitare expresă la ură pe criteriul identificat de petent, în speță cu privire la funcția de primar pe care acesta o deține politic. Cerința manifestării comportamentului părții reclamate în public, de natură a aduce atingere demnității umane îndreptat împotriva unei persoane și legat de apartenența acesteia la sfera politicului, nu este îndeplinită în cauză.

62. Astfel cum rezultă din reglementările internaționale și din prevederile constituționale din România, faptul că însuși caracterul inviolabil al libertății de exprimare afirmă statutul de drept aprioric, indiscutabil și nenegociabil al persoanei, căruia nimeni și nimic nu trebuie să-i aducă atingere, reiterând că inviolabilitatea nu exclude, ci chiar presupune, o serie de „îndatoriri și responsabilități” ale persoanei care își exercită libertatea de exprimare, precum și anumite limite ale exercitării dreptului, în numele interesului public, comun ori particular. Exercitarea libertății de exprimare, ca și a altor drepturi fundamentale, trebuie făcută cu bună-credință și în raport de interesul public și de drepturile celorlalți.

63. Având în vedere argumentele prezentate, se constată că partea reclamată nu a săvârșit o faptă de discriminare bazată pe un criteriu determinat, întrucât nu există date din care să rezulte că petentul aparține vreunei etnii conform prevederilor cu privire la criteriul cerut de art. 2 din O.G 137/2000 republicată, neexistând astfel circumstanțe care să evedențieze încălcarea dreptului la demnitate.

Concluzii

64. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și pluraliste. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial și esențial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

65. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică (CEDO, Lingens c. Austriei).

66. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare,

garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [a receptorului] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, *Lingens vs. Austria*, *Oberschlick vs. Austria*, *Sunday Times vs. U.K.*, *Observer și Guardian vs. U.K.*, *Castells vs. Spania*, *Thorgeirson vs. Islanda*, *Jersild vs. Danemarca*, *Goodwin vs. U.K.*, *De Haes și Gijels vs. Belgia*, *Dalban vs. România*).

67. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discutări a chestiunilor de interes general, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra. Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, atât de către societate în general cât și de alte persoane publice, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără nici un fel de deosebire.

68. Exprimarea liberă a opiniilor reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

69. Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director constată că nu sunt încălcate prevederile art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, fapt pentru care nu se impune o interferență a statului în limitarea libertății de exprimare întrucât acestea **se încadrează în limitele libertății de exprimare**, astfel cum este consacrat acest drept în legislația internă și în convențiile internaționale privind protecția drepturilor omului, respectiv în jurisprudența internă și internațională.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția necompetenței materiale privind solicitarea de înlăturare consecințelor faptei de discriminare în speță a postării ce conține afirmațiile prezentate în petiție.
2. Afirmațiile analizate se încadrează în limitele libertății de exprimare .
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile de la comunicare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

Redactată/motivată : SN

Data redactării:16.06.2025

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.